

Warszawa, 27 listopada 2018r.

Realizacja przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych polsko-ukraińskiej umowy o zabezpieczeniu społecznym

Doświadczenia pierwszych lat stosowania umowy

dr Andrzej Szybkie

Dyrektor

Departamentu Rent Zagranicznych
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Konferencja: Obywatele Ukrainy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych. Aspekty prawne, demograficzne, ekonomiczne i społeczne. Warszawa, Centrala ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Zagadnienia zawarte w prezentacji

- ❑ Działania przygotowawcze w ZUS do wdrożenia umowy
- ❑ Jaki jest cel umowy o zabezpieczeniu społecznym
- ❑ Jakich gałęzi zabezpieczenia społecznego oraz kogo dotyczy umowa
- ❑ Zasady koordynacji wynikające z umowy z Ukrainą
- ❑ Zastosowanie umowy na przykładzie ustalania renty
- ❑ Równoległe zastosowanie przez ZUS rozporządzeń UE oraz umowy z Ukrainą
- ❑ Status obywateli Ukrainy na gruncie rozporządzenia nr 883/2004 oraz na gruncie umowy polsko-ukraińskiej i zabezpieczeniu społecznym
- ❑ Współpraca Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Funduszem Emerytalnym Ukrainy
- ❑ Obecna skala realizacji przez ZUS umowy z Ukrainą
- ❑ Dalsza perspektywa współpracy instytucji ubezpieczeniowych Polski i Ukrainy

Działania przygotowawcze w ZUS do wdrożenia Umowy Polski z Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Umowa o zabezpieczeniu społecznym z Ukrainą

1 stycznia 2014 r. weszły w życie:

- ❑ **Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym**, podpisana w dniu 18 maja 2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1373),
- ❑ **Porozumienie Administracyjne w sprawie stosowania ww. Umowy**, 18 maja 2012r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1375).

**Jednak
dawno, dawno temu,
zanim
umowa o zabezpieczeniu społecznym z Ukrainą
weszła w życie
pracownicy Centrali ZUS z
Departamentu Rent Zagranicznych,
Departamentu Ubezpieczeń i Składek
Departamentu Zasiłków
Departamentu Orzecznictwa Lekarskiego
podjęli prace zmierzające
do wdrożenia tej umowy**

Działania przygotowawcze w ZUS do wdrożenia umowy

Udział ekspercki i wykonawczy przedstawicieli ZUS w negocjacjach umowy o zabezpieczeniu społecznym w ramach rządowego zespołu negocjacyjnego prowadzonego pod kierunkiem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Negocjacje umowy i porozumienia administracyjnego miały miejsce w Warszawie i Kijowie:

I tura - Warszawa w dniach 8-11 grudnia 2009 r.

II tura – Kijów – w dniach 13-16 lipca 2010 r.

Uzgodnienie procedur realizacji umów oraz stosowanych formularzy łącznikowych z Funduszem Emerytalnym Ukrainy w toku międzynarodowych negocjacji instytucjonalnych

Uzgodnienia obejmowały ustalenia merytoryczne dotyczące sposobu realizacji umowy, w tym:

- ustalenia organizacji realizacji umowy - wskazania instytucji właściwych
- Określenia przebiegu procesów obsługi spraw na gruncie umowy między instytucjami obu krajów,
- Ustalenia wzorów formularzy dla klientów oraz formularzy łącznikowych do stosowania między instytucjami na gruncie umowy
- Uzgodnienia zakresu danych poświadczanych wzajemnie przez instytucje
- Określenia zasad i zakresu kompletowania wniosków i dokumentów dla drugiego kraju na podstawie umowy

Jednym z działań było przeprowadzenie uzgodnień procedur postępowania i formularzy między **polską administracją zabezpieczenia społecznego**, w tym **Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Społecznego** a Funduszem Emerytalnym Ukrainy w trakcie rozmów wdrożeniowych, które odbyły się:

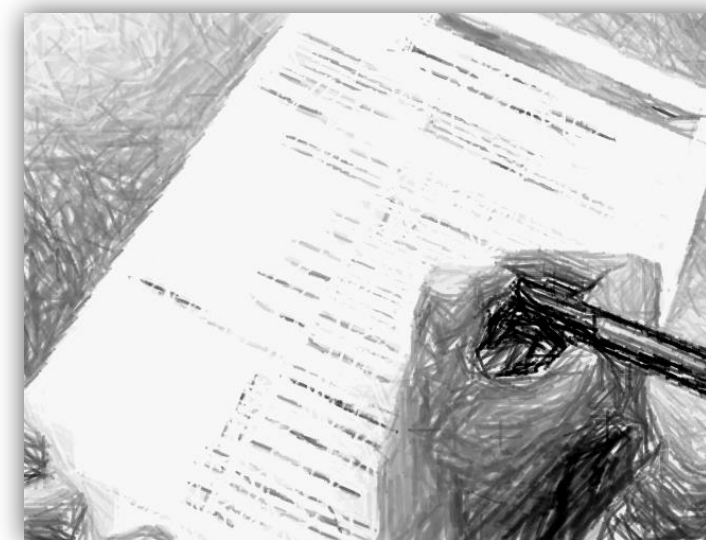
- ❑ w Warszawie w dniach 17-20 czerwca 2013r.,
- ❑ we Lwowie w dniach 4-5 lutego 2014r.

Wdrożenie merytoryczne umowy w ZUS

- Przygotowanie zmiany procedur i procesów
- Opracowanie i wdrożenie w ZUS wzorów formularzy do stosowania między instytucjami ubezpieczeniowymi
- Wdrożenie w ZUS wzorów formularzy do stosowania przez klientów przy ubieganiu się o świadczenia emerytalno-rentowe oraz w obszarze ustawodawstwa właściwego
- Przygotowanie i przekazanie do terenowych jednostek ZUS wytycznych materialno-prawnych i proceduralnych dotyczących realizacji umowy oraz wzorów formularzy
- Przygotowanie materiałów informacyjnych na stronę internetową i broszur
- Modyfikacja systemów informatycznych ZUS
- Powierzenie realizacji umowy terenowym jednostkom ZUS
- Przeprowadzenie szkoleń merytorycznych dla pracowników TJO

Polskie instytucje łącznikowe i właściwe – w zakresie powszechnego ubezpieczenia społecznego

Funkcję instytucji **łącznikowej** w Polsce w zakresie powszechnego ubezpieczenia społecznego pełnią komórki Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:

- ❑ Departament Rent Zagranicznych – dla emerytur i rent, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, choroby zawodowej i zasiłków pogrzebowych,
- ❑ Departament Ubezpieczeń i Składek – dla ubezpieczeń i składek,
- ❑ Departament Zasiłków - dla świadczeń krótkoterminowych,
- ❑ Departament Orzecznictwa Lekarskiego – dla orzekania o niezdolności do pracy.

Polskie instytucje łącznikowe i właściwe – w zakresie powszechnego ubezpieczenia społecznego

W ramach **ZUS** funkcję polskiej instytucji **właściwej** pełnią:

- ❑ Wydziały Ubezpieczeń i Składek w Oddziałach ZUS – w zakresie realizacji zadań związanych z ustalaniem i poświadczaniem właściwego ustawodawstwa,
- ❑ Wydziały Zasiłków w Oddziałach ZUS – w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa z ubezpieczenia chorobowego i świadczeń z tytułu choroby z ubezpieczenia wypadkowego oraz zasiłków pogrzebowych (z wyłączeniem zasiłków pogrzebowych należących do właściwości Wydziałów Realizacji Umów Międzynarodowych).

Powierzenie realizacji umowy w obszarze emerytur i rent

W ramach ZUS, w sprawach **emerytur i rent** dla osób zamieszkałych na Ukrainie posiadających polskie ubezpieczenia oraz w odniesieniu do osób posiadających polskie i ukraińskie okresy ubezpieczenia, Prezes ZUS wyznaczył wyspecjalizowaną jednostkę ZUS:

Oddział ZUS w Rzeszowie – Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych,

jako instytucję właściwą do ustalania emerytur i rent osobom zamieszkałym na Ukrainie oraz osobom posiadającym w przebiegu zatrudnienia za granicą okres ubezpieczenia na Ukrainie, a także transferu polskich emerytur i rent osobom zamieszkałym na Ukrainie, a także ustalania kapitału początkowego oraz do współpracy przy ustalaniu emerytur i rent przez Fundusz Emerytalny Ukrainy.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Ukraińskie instytucje łącznikowe i właściwe

Po stronie ukraińskiej instytucją łącznikową i właściwą do realizacji postanowień Umowy jest:

- ❑ Fundusz Emerytalny Ukrainy
Departament Współpracy Międzynarodowej
z siedzibą w Kijowie

Funkcję ukraińskiej instytucji w obszarze ustalania świadczeń emerytalno-rentowych, administrowanych przez Fundusz Emerytalny Ukrainy wykonuje:

- ❑ Główny Zarząd Funduszu Emerytalnego Ukrainy w Obwodzie Lwowskim
Wydział Rent Zagranicznych
z siedzibą we Lwowie

Jaki jest cel umowy o zabezpieczeniu społecznym

Cel umowy o zabezpieczeniu społecznym

- ❑ Ochrona pracowników migrujących między krajami oraz członków ich rodzin
- ❑ Uniknięcie podwójnego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne (w obu krajach jednocześnie) oraz braku ochrony ubezpieczeniowej, tj. sytuacji, w której za pracownika migrującego w żadnym kraju nie są odprowadzane składki i nie jest mu zapewniona ochrona systemu ubezpieczeń społecznych
- ❑ Zagwarantowanie równego traktowania w zakresie ubezpieczeń społecznych osób objętych umową
- ❑ Ułatwienia nabywania prawa do świadczeń objętych umową, głównie do emerytur i rent poprzez mechanizmy sumowania okresów ubezpieczenia, zrównania zdarzeń i okoliczności
- ❑ Wprowadzenie transferu (eksportu) świadczeń nabytych poprzez wypłatę świadczeń z jednego kraju na rachunki bankowe uprawnionych emerytów i rencistów zamieszkałych w drugim kraju
- ❑ Uznawanie wniosku o emeryturę lub rentę złożonego w instytucji ubezpieczeniowej jednego państwa za złożony do instytucji drugiego państwa (wraz z uznaniem daty złożenia wniosku)
- ❑ Współpraca instytucji ubezpieczeniowych obu krajów i ułatwienia w procedurach dotyczących ustalania świadczeń

Jakich gałęzi zabezpieczenia społecznego oraz kogo dotyczy Umowa

Jakich gałęzi zabezpieczenia społecznego dotyczy Umowa

Po stronie polskiej Umowa ma zastosowanie do ustawodawstwa dotyczącego obowiązkowego ubezpieczenia i następujących świadczeń z zabezpieczenia społecznego:

- ❑ zasiłków dla bezrobotnych,

oraz z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia społecznego rolników:

- ❑ świadczeń w razie choroby i macierzyństwa,
- ❑ emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych,
- ❑ świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
- ❑ zasiłków pogrzebowych.

Jakich gałęzi zabezpieczenia społecznego dotyczy Umowa

Po stronie ukraińskiej Umowa ma zastosowanie do ustawodawstwa o powszechnym państwowym ubezpieczeniu społecznym, które dotyczy:

- ❑ choroby (czasowej niezdolności do pracy), ciąży oraz porodu (macierzyństwa),
- ❑ wypadków przy pracy, chorób zawodowych, oraz/lub śmierci z tych przyczyn,
- ❑ bezrobocia,
- ❑ emerytur oraz rent z tytułu: inwalidztwa, utraty żywiciela, wysługi lat zgodnie z ustawodawstwem o powszechnym państwowym ubezpieczeniu emerytalnym,
- ❑ zasiłku pogrzebowego.

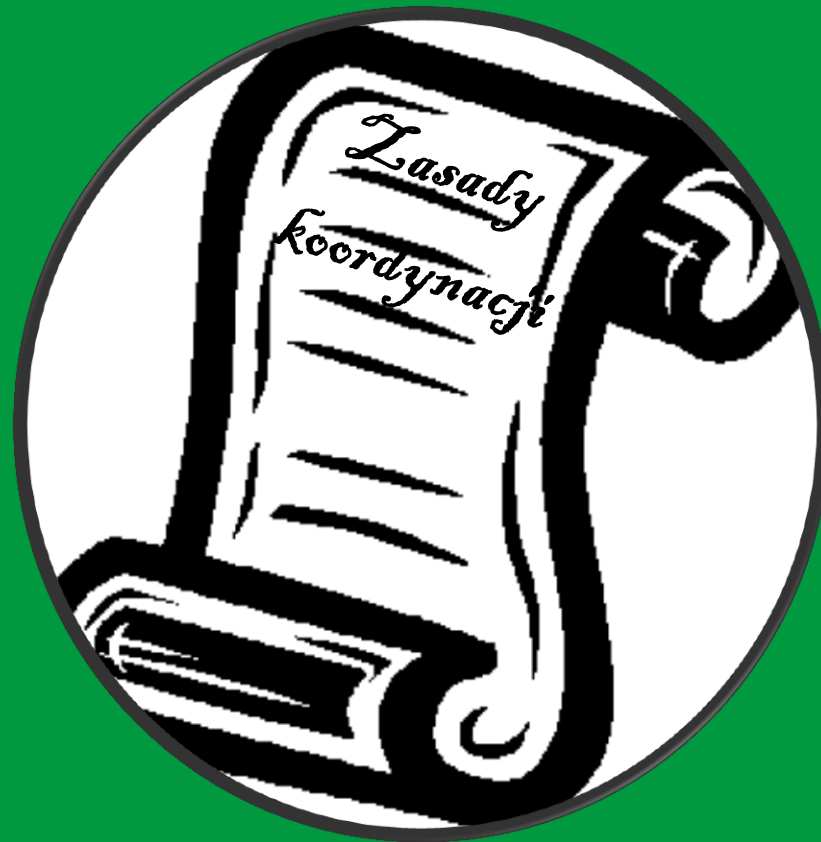
Kogo dotyczy Umowa

Umowę stosuje się do:

- ❑ osób, które podlegały lub podlegają ustawodawstwu jednej lub obu Stron Umowy,
- ❑ innych osób, jeżeli wywodzą swoje prawa od ww. osób.

Umowa:

- nie dotyczy wyłącznie obywateli polskich i ukraińskich, lecz dotyczy „osób”, bez względu na obywatelstwo (również obywatele państw trzecich i apatrydów)
- nie dotyczy wyłącznie osób zamieszkałych w Polsce i na Ukrainie, lecz również osób zamieszkałych w państwach trzecich.

Zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wynikające z Umowy z Ukrainą

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

- ❑ Zasada jednego ustawodawstwa (lex loci laboris oraz wyjątki, w tym delegowanie do drugiego kraju)
- ❑ Zasada równego traktowania osób objętych umową,
- ❑ Reguły ustalania prawa i wysokości świadczeń dla osób, które pracowały w obu państwach stronach Umowy, w tym:
 - Zasada przyznawania świadczeń przez każde z państw, w których osoba podlegała ubezpieczeniom
 - Technika sumowania okresów ubezpieczenia i ustalania emerytur i rent pro rata temporis za zsumowane okresy,
 - Szczególne zasady obliczania świadczeń proporcjonalnych przyznanych na podstawie zsumowanych okresów
 - Technika zrównania zdarzeń i okoliczności,
 - Szczególne zasady ochrony praw nabytych dla repatriantów
- ❑ Zasada transferowania świadczeń emerytalnych i rentowych nabytych w jednym kraju na rachunek bankowy emeryta/rencisty w drugim kraju.

Zastosowanie umowy na przykładzie ustalania przez ZUS renty z tytułu niezdolności do pracy

Przykład – polska renta z tytułu niezdolności do pracy

Mężczyzna, urodzony w 1973 r. ubiegający się o rentę z tytułu niezdolności do pracy, ma w ciągu ostatnich 10 lat okresy:

- ❑ w Polsce:
 - składkowe w wymiarze 3 lat,
 - nieskładkowe w wymiarze 1 roku,
- ❑ na Ukrainie:
 - okresy ubezpieczenia w wymiarze 1 roku,
 - okresy zrównane (nieskładkowe) w wymiarze 4 lat.

Łącznie zainteresowany legitymuje się okresami polskimi w wymiarze 4 lat, czyli **niewystarczającymi** do spełnienia warunku stażowego. Kolejnym krokiem jest **uwzględnienie okresów ukraińskich**.

Ukraińskie okresy wynoszą 5 lat (1 rok okresów ubezpieczenia i 4 lata okresów zrównanych).

Łącznie zainteresowany, dla celów oceny prawa do polskiej renty, legitymuje się okresami o długości **9 lat** (polskimi w wymiarze 4 lat oraz okresami ukraińskimi w wymiarze 5 lat).

Tym samym – po zastosowaniu Umowy – ubezpieczony **spełnia warunek** posiadania co najmniej 5-letniego stażu w ostatnim dziesięcioleciu, wymagany do uzyskania polskiej renty.

Wysokość emerytury/renty z tytułu zsumowanych okresów ubezpieczenia ustala się w dwóch etapach:

- ❑ **w pierwszej kolejności** - oblicza się **kwotę teoretyczną świadczenia** z tytułu zsumowanych okresów ubezpieczenia przebytych w Polsce i na Ukrainie.
W omawianym przykładzie kwotę teoretyczną renty obliczymy z tytułu 9 lat okresów składkowych i nieskładkowych przebytych w Polsce i na Ukrainie.
- ❑ **następnie** - oblicza się **kwotę rzeczywistą** emerytury/renty w stosunku proporcjonalnym między okresem ubezpieczenia przebytym w Polsce a sumą polskich i ukraińskich okresów ubezpieczenia (**emerytura/renta proporcjonalna**).
W omawianym przykładzie rzeczywistą rentę należną klientowi obliczymy:

$$R. \text{ proporcjonalna} = R. \text{ teoretyczna} \times \frac{\text{długość polskich okresów ubezpieczenia}}{\text{suma okresów polskich i ukraińskich}}$$

(rzeczywista)

Równoległe zastosowanie przez ZUS rozporządzeń UE o koordynacji oraz umowy z Ukrainą

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Równoległe podstawy prawne koordynacji

Przykład

Osoba ubiegająca się o emeryturę posiada okresy ubezpieczenia w **Polsce (UE), Austrii (UE) oraz na Ukrainie (umowa dwustronna z Polską)**.

Uprawnienia rozpatrywane są w takim przypadku równoległe:

- ❑ **z jednej strony** - na podstawie rozporządzenia UE (sumowanie okresów polskich i austriackich),
- ❑ **z drugiej strony** - na podstawie umowy z Ukrainą (sumowanie okresów polskich i ukraińskich).

(!umowa przewiduje też uwzględnianie okresów z państw trzecich, z którymi Polska i Ukraina mają zawarte umowy o zabezpieczeniu społecznym, jeśli polskie i ukraińskie okresy są niewystarczające do otwarcia prawa do świadczenia)

a następnie wybieramy wariant korzystniejszy:

- ten wariant, w którym powstaje prawo do świadczenia
- a w razie, gdy w obu wariantach powstaje prawo do świadczenia – wariant w którym korzystniejsza jest wysokość obliczonego świadczenia.

Status obywateli Ukrainy na gruncie rozporządzenia nr 883/2004 oraz na gruncie umowy polsko-ukraińskiej o zabezpieczeniu społecznym

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Status obywateli Ukrainy w rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 obejmuje obywateli państw trzecich (spoza UE/EFTA), w tym obywateli Ukrainy, o ile:

- ❑ legalnie zamieszkują w państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- ❑ znajdują się w sytuacji dotyczącej co najmniej dwóch państw członkowskich Unii Europejskiej.

Wyjątki:

- Wielka Brytania, która stosuje do obywateli państw trzecich rozporządzenie 859/2003 (rozporządzenie nr 1408/71)
- Dania która nie stosuje w ogóle rozporządzeń UE do obywateli państw trzecich.
- Państwa EFTA (Norwegia, Islandia, Liechtenstein, Szwajcaria) które nie stosują w ogóle rozporządzeń UE do obywateli państw trzecich.

Porównanie statusu obywateli Ukrainy na gruncie rozporządzenia nr 883/2004 oraz na gruncie umowy polsko-ukraińskiej i zabezpieczeniu społecznym

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004:

- ❑ przewiduje sumowanie okresów ubezpieczenia i zamieszkania przebytych w państwach członkowskich UE, ale nie przewiduje sumowania okresów ubezpieczenia państw trzecich (np. z Ukrainy).
- ❑ Obywatele Ukrainy nie są objęci rozporządzeniami o koordynacji w relacjach z Danią, Norwegią, Islandią, Szwajcarią i Liechtensteinem (Wielka Brytania stosuje rozp. 1408/71)
- ❑ Nie przewiduje eksportu świadczeń poza UE

Umowa z Ukrainą:

- ❑ przewiduje sumowanie polskich i ukraińskich okresów ubezpieczenia, a także przewiduje sumowanie okresów ubezpieczenia z państw trzecich (innych niż Polska i Ukraina), z którymi zarówno Polska, jak i Ukraina mają umowy o sumowaniu okresów ubezpieczenia.
Dotyczy to: Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Hiszpanii, Portugalii, Słowacji.
- ❑ obejmuje osoby bez względu na obywatelstwo
- ❑ Przewiduje eksport świadczeń z Polski na Ukrainę (czyli przelewy emerytur i rent na konto na Ukrainie)

Współpraca Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Funduszem Emerytalnym Ukrainy

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Problemy dotyczące Donbasu i na Krymu

Od chwili wejścia w życie polsko-ukraińskiej umowy o zabezpieczeniu społecznym pojawiły się przejściowe trudności w realizacji przez ZUS umowy, w związku z konfliktem zbrojnym na części terytorium Ukrainy.

Dotyczyły one:

- ❑ problemów przy rozpatrywaniu wniosków osób zamieszkałych na Krymie,
- ❑ wydłużonego czasu pozyskiwania dokumentacji emerytalnej, która znajdowała się w placówce Funduszu Emerytalnego na Krymie,
- ❑ obsługi wniosków osób, które miały ustalone uprawnienia do świadczeń ukraińskich w rejonie Doniecka i Ługańska.

Problemy te zostały rozwiązane i w chwili obecnej nie stwierdzamy problemów związanych z realizacją Umowy w tym zakresie.

Ocena współpracy z Funduszem Emerytalnym Ukrainy

Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach umowy polsko - ukraińskiej przebiega bez zakłóceń. Realizację postanowień umowy przez stronę ukraińską można uznać za bardzo dobrą.

- ❑ Wnioski o świadczenia emerytalno-rentowe na podstawie polsko-ukraińskiej umowy o zabezpieczeniu społecznym są prawidłowo kompletowane.
- ❑ Strona ukraińska przesyła dokumenty bez zbędnej zwłoki.
- ❑ Wnioski, które ZUS przesyła na Ukrainę również rozpatrywane są na bieżąco. Instytucja ukraińska stara się spełniać wszelkie formalności i procedury uzgodnione w ramach rozmów instytucji łącznikowych.
- ❑ Jednostka ZUS w Rzeszowie zajmująca się emeryturami i rentami (Wydział RUM) utrzymuje stały kontakt z instytucją ukraińską we Lwowie, a w razie pilnej potrzeby uzyskania dodatkowych wyjaśnień instytucja ukraińska udziela ich niezwłocznie.

Obecna skala realizacji przez ZUS umowy z Ukrainą

Liczba zaświadczeń o podleganiu ustawodawstwu polskiemu PL/UA 1, które ZUS potwierdził w okresie 2014 r. - II kwartał 2018 r.

Rok	Liczba zaświadczeń PL/UA 1
2014	114
2015	79
2016	288
2017	236
I-II kwartał 2018	124
razem:	841

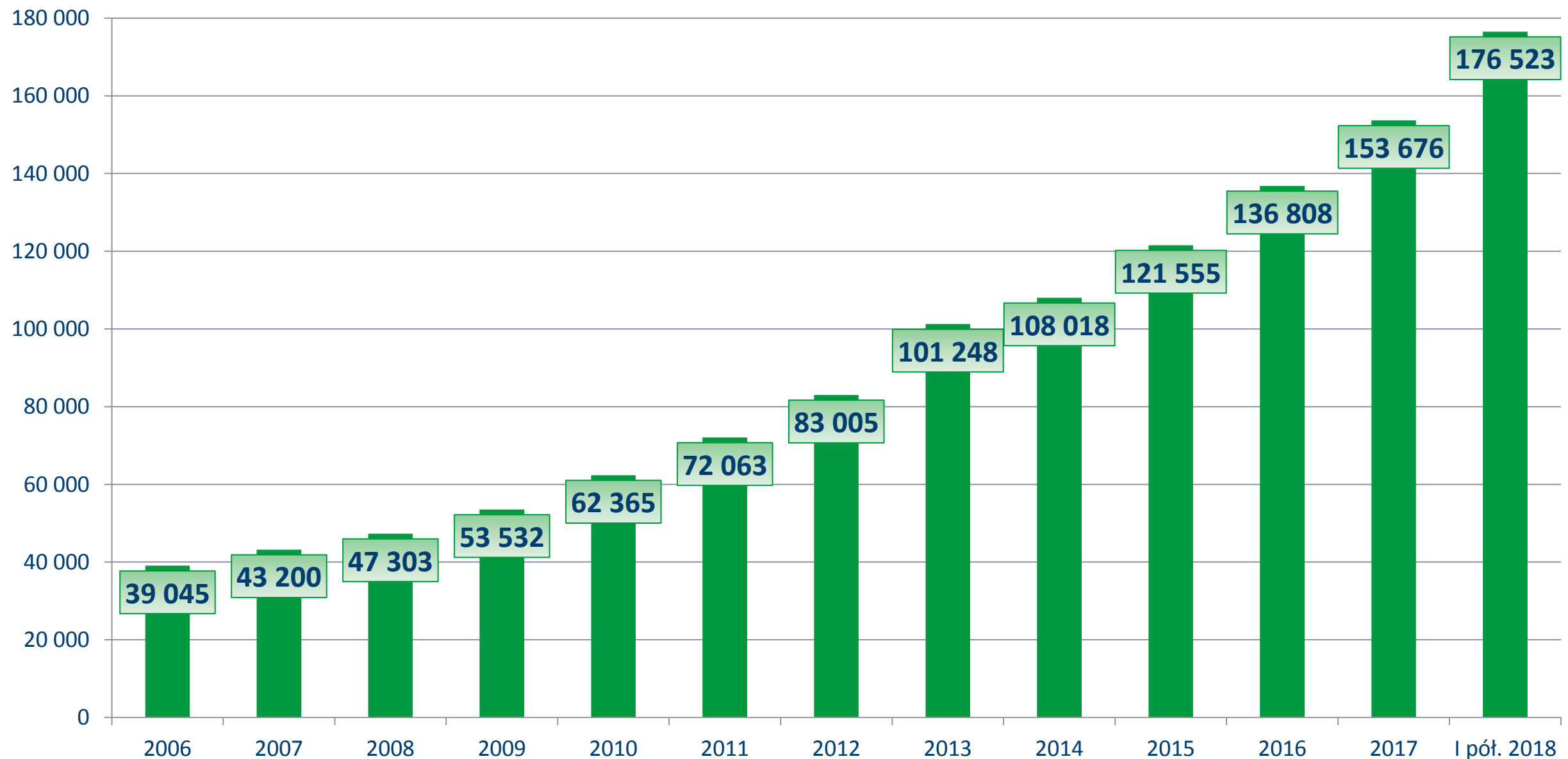
Oddziały ZUS na podstawie Umowy polsko-ukraińskiej od 2014 r. do II kw. 2018 r. potwierdziły łącznie 841 formularzy PL/UA 1 – Zaświadczeń o ubezpieczeniu.

873 osoby **otrzymują emerytury i renty wypłacane przez ZUS** na podstawie Umowy z Ukrainą, z tego dla 111 osób transferowane są przez ZUS świadczenia do miejsca zamieszkania na Ukrainie na kwotę 109 tys.

873 osoby otrzymują emerytury i renty wypłacane przez ZUS na podstawie Umowy z Ukrainą, z tego dla 111 osób transferowane są przez ZUS świadczenia do miejsca zamieszkania na Ukrainie na kwotę 109 tys. złotych.

Średniomiesięczna liczba wypłat świadczeń na mocy przepisów międzynarodowych przez wydziały realizacji umów międzynarodowych ZUS w latach 2006 - I półrocze 2018 r.

Dalsza perspektywa współpracy instytucji ubezpieczeniowych Polski i Ukrainy

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Rent Zagranicznych

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Dalsza perspektywa współpracy instytucji ubezpieczeniowych Polski i Ukrainy

Planowane jest dalsze wzmocnienie mechanizmów współpracy ZUS z ukraińską administracją socjalną, w tym:

- ❑ rozszerzenie zakresu usług dla klientów korzystających z Umowy
- ❑ wspólne budowanie wiedzy i kompetencji w ZUS i ukraińskiej instytucji w zakresie znajomości systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wymiana doświadczeń i dobrych praktyk
- ❑ automatyzacja współpracy między instytucjami, poprzez wprowadzenie mechanizmów elektronicznej wymiany informacji przy obsłudze spraw emerytalno-rentowych, w celu przyspieszenia ich obsługi

Znaczenie umowy w kontekście ochrony socjalnej

Polsko-ukraińska umowa o zabezpieczeniu społecznym spełnia bardzo ważną rolę w ochronie świadczeniowej:

- ❑ pracowników polskich przyjeżdżających na Ukrainę oraz członków ich rodzin
- ❑ pracowników ukraińskich przyjeżdżających do Polski oraz członków ich rodzin,

Z delegowania korzysta się w niewielkim stopniu, tak więc większość z setek tysięcy Ukraińców pracujących w Polsce zostaje objętych polskim systemem ubezpieczeń społecznych w oparciu o podstawową zasadę *lex loci laboris*. W konsekwencji płacą składki do FUS i z FUS mogą otrzymać część świadczeń.

Większość z tych osób posiada również staż ubezpieczeniowy (zatrudnienie) na Ukrainie, co oznacza, że przy nabywaniu uprawnień do emerytur i rent zastosowanie obecnie znajdują oraz znajdą w przyszłości do tych osób mechanizmy koordynacyjne wynikające z umowy o zabezpieczeniu społecznym.

Dziękuję za uwagę

Departament Rent Zagranicznych
e-mail: drz@zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH